

Številka 9.

Izdaje in ureduje SREČKO MAGOLIČ.

Leto III. 1888.

Dragonova nesreča.

Pasja historija; zložil Padarjev Šlik.

Po trgu ošabno si nosil,
Kot paša črnobo svojú;
Oblastno okrog se oziral,
Kot da bi vse tvoje bilo —
Oj Dragon, oj Dragon prevzetni!

Ker vénsi po kakega zajčka
Si v hosto jo temno ubrál,
Vseh cukrov patron te že zdavná
Na indeks je pasji dejal —
Oj Dragon, oj Dragon tatinski!

Pa vender njegova previdnost
Nikjeri ti škodila ni;
Osoda hotela drugače
Polomiti ti je kosti —
Oj Dragon, oj Dragon nevarni!

Ko Kurent je nori razsajal,
Še tebi butico je vnel,
Da vso si dostojnost pozabil
In tudi noreti začel —
Oj Dragon, oj Dragon neumni!

Če ženijo drugi ljudje se,
Kaj meniš, da moraš še ti
Po stvaricah krasnega spola
Metati pohotne oči? —
Oj Dragon, oj Dragon nesramni!

Da vnelo za Fero prekrasno
Se tvoje je grešno srce,
Raz streh žlobudravi vrabiči
So čivkali glasno uže —
Oj Dragon, oj Dragon razvneti!

I ona je tebe ljubila
Iz pasjega vsega srca;
In družih, kot tebi vgoditi,
Nikdar ni imela željá —
Oj Dragon, oj Dragon presrečni!

Se vé, da ti kdo ljubosumen
Zavoljo te ljubice bo,
Ni v sanjah na misel ni prišlo
Ti v tvojo debelo glavó —
Oj Dragon, oj Dragon zabiti!

A to še največe ni hudo;
Bolj peče in huje boli,
Da za te več Fera ne mara,
Za Nerona le zdaj gori —
Oj Dragon, oj Dragon nesrečni!

A ko si najmanje se nadjal,
Te tekmeec srdit zasledí,
Ko ravno si v Fero obračal
Ljubezni plamteče oči —
Oj Dragon, oj Dragon dvoreči!

I Neron za to krasotico
Srce je goreče imel;
In lahko si misliš, kako ga
Tak pogled hudo je pogrel —
Oj Dragon, oj Dragon nepazni!

Kar puško potegníl z rame je
In grozno zaškrípál z zobmi,
A v istem trenutku zacvillil
In nogo privzdigní si ti —
Oj Dragon, oj Dragon mežaví!

Zdaj hodiš po triješ okoli
In klavern povešaš glavó;
In kdor te zagleda, privoši
Ti pasjo nezgodo le-tó —
Oj Dragon, oj Dragon šepavi!

Slika iz življenja v nekem trgu na Slovenskem.

Spisal C—t—č.

(Konec.)

IX.

n ločila sta se oče in hči razdvojena, kakor še nikdar. Brat in sestra sta pa imela potem dolg, deloma zelo buren razgovor. Dolniku bila je navada strahovati vse, kar je dihala v njega obližji; gorje mu, kdor bi se drznil oporekati mu. Danes pa sta se mu po robu postavili dve slabotni ženski in to je bilo prehudoblastni njegovi naturi. Jezen je bil, hudo jezen, in dajal je duška na stečaj jezi svoji.

»Čemo videti, čegava bo obveljala!« — zaklical je sestri svoji »dekle mora ubogati, pa je konec besedij! Tako hočem in tako bo!« Govoril je, posebno naglašujoč vsako posamezno besedo in kazoč vso svojo avtoriteto, katerej naj bi se klanjalo vse, kar pride žnjim v dotiko.

»Si pa uverjen, da je tudi vse res, kar in kakor ljudje govoré in česar dolžé hčer tvojo?« — Pričela je vsikdar diplomatizujoča teta Terezija in sicer srečno diplomatizujoča, kar se sicer pravijo mej diplomati, ne dogaja vsak dan.

»Kaj bi ne bil, saj sem zvedel od poštene, čislane, verodostojne stranij!«

»In vender mi smeš verjeti, da tudi »popolnem verodostojni« viri dostikrat lažejo.«

»Ne, ne, ni mogoče. — Tudi dekle samo ne taji.«

»Kako neki? Saj tudi nima česa tajiti. Prepričana sem, da Ljudmila ne bi mogla česa podlega niti misliti, da ne govorim: storiti!«

»Ti jo vedno zagovarjaš!«

To je bilo res. Starke naj si že matere ali tete — so navadno zaveznice mladih deklic. One so pribežališče, kamor se zateka užaljeno mlado srce, da najde tolažbe. Naj nagromadijo še toliko ovadeb in zatožeb, naj oče še tako razsaja, starka ostane deklici bistroumna, zgovorna zagovornica. Nikdar ji ne zmanjka

argumentov, ako je treba pobijati nazore strogega očeta, vedno ti najde novih momentov na korist cvetoče klijentinje svoje.

Dolgo sta se prepirala Dolnik in sestra njegova: on je dosledno trdil svojo in ona mu je ravno tako dosledno ugovarjala. Konečni refrain vsake perijode pa je bil: »Pojdi no, svojeglavnež si, brez srca!«

»Kaj brez srca!« Jaz vem, kaj se sme in kaj se ne sme! To mi je bilo zlato pravilo v vsem življenji mojem. Kdo bi se bil nekedaj kaj tacega upal, kar dandanes vidimo!«

S tem vsklicem se je pa mož malo polegal in teta Terezija se je nasmehnila prav malicijozno. O, tudi malicijozna, prav malicijozna znala je biti Terezija, ako je hotela. In danes je hotela! Smehljaje govore oživila je nekatere reminiscence izza Dolnikovega življenja mladih let, kar je bilo možu vidno neprijetno. Ni čuda: denašnje njegove trditve se nikakor ne vjemajo z njegovo preteklostjo. In res ni vedel česa odgovoriti; zato je pa, da se je izmotal iz zadrege, prav naglo ostavil sobo nekaj mrmrajoč »o babah neumnih«, ter odšel na dvorišče hladit si jezo svojo.

X.

Po teh dogodkih bilo je prav žalostno pri Dolnikovih. Oče in hči nista niti občevala mej sabo. — Ljudmila se je sicer parkrat hotela bližati očetu, a on jo je vsakokrat zavrnil prav osorno. Mej Dolnikom in Terezijo je pa bila večna vojska: on je tožil in se jezil, ona tolažila in zagovarjala. Bolj ko je vpil, tem odločneje postavila se je na stran Ljudmilino.

»Zagovarjaj in govori kolikor ti drago, volja moja je nepremakljiva, kakor težka skala,« — rekel ji je, ako je hotela prav na srce govoriti.

Takoj po burnem tistem prizoru napisal je Dolnik pismo polno psokv do Koprivarja. V pismu tem mu je strogo prepovedal, kedaj več prestopiti prag njegove hiše. Iz vsake, vsake črke vel je duh nebrzdane strasti, kakoršna je lastna trmastim, oblastnim, do skrajnosti svojeglavnim in — malo izobraženim naturam. Vrh tega govoril je o njem po javnih lokalih in proti vsakemu, kdor je le poslušati hotel, tako zaničevalno, da so delali tržani, kar jih je bilo namreč škodoželjnih

neslane in robate dovtype na stroške ubogega učitelja. Ivan in Ljudmila bila sta predmet pogovorom klepetulj okolu branjevke, kakor tudi pri kavi v hiši gospe Zagorčevke ali Fertačevke. Toliko da niso kazale s prstom za Ivanom, idočim po ulici. Lagalo se je vse vprek. Pri branjevki se je zlegla muha, pri kavi mej gospemi in gospodičinami narastla je že do — konja. Ženska inkvizicija je triumfovala. To so bili mučni dnevi za Ivana Koprivarja, ni ga hujšega za mirnega in izobraženega človeka, kakor če ve, da je vsem ljudem v zobeh, celemu svetu v zasmeh. A kaj naj stori? Nič! Molčati in potrpeti je treba, dokler se ne naveličajo in dokler se kaj ne pripeti, kar zavrne pozornost zlobnih jezikov na drugo stran. Vsaka beseda bi le podnetila obči zubelj.

Od onega usodepolnega dne se ljubimca nista več sešla. Pač pa je pisala Ljudmila Ivanu pismo polno ljubezni in neomahljive zvestobe, prigovarjajoč mu, da naj nikar ne obupa, naj vstraja. Tudi ona hoče in boče vztrajala, naj že pride karkoli boče.

Pismo to bilo je Ivanu talisman, pomirilo ga je dokaj; v svesti si Ljudmiline ljubezni, potrpel je vse voljno.

»Ti Janez povej mi vender, ne bo li še konec neznosnemu temu stanju v hiši naši?« — vprašala je teta Terezija nekega dne poleg nje sedečega brata.

»Oho! To se pa tako nekako sliši, kakor bi me hotela pozvati na odgovor. V čem sem se pa pregrešil, če smem prašati?«

»Poglej vender, kako si trdovraten. Se ti li nič ne vsmili tvoj lástni, dobri otrok? Kaj me gledaš tako pisano? Da, dober otrok je Ljudmila tvoja!« —

»Raca na vodi! Ta je pa lepa! Torej jaz naj bi se vstopil tja pred njo k tlom povešenimi očesi in klobuk v roki vrteč, — ter jo ponižno prosil: Draga, dobra moja hči, slabo sem ravnal s taboj, odpusti mi. Saj te ne bom nikdar več žalil, tvoja volja mi bode odslej zapoved. — Kaj ne da, tako bi moral govoriti, potem bi bil po vašem mnenji »dobro oče!«

»Ne tako, ti me ne razumiš. Ona se mora tebi bližati, ona mora prositi. A ti ji moraš to omogočiti. Ti se pa vedeš tako, da jo oplašiš že pri prvem koraku, ki bi ga hotela storiti. Tudi ti moraš, kakor se navadno reče, na pol pota nasproti iti.« —

»Tistega pustolovca naj si izbije iz glave, potem pa hočem takoj, ne pol, cel korak hočem storiti!«

»Kaj pa imaš hudega proti njemu? Znabiti ni pameten, soliden človek?«

»Pameten, soliden! Berač je berač! In beraču na vrat naj bi se obesila moja hči, Dolnikova hči? Si-li z uma, ali ka-li!«

Teta Terezija je spustila šivanje iz rok, položivši je pred se na mizo. Namignivši s prstom proti njemu, je pa rekla, prav počasi govoreč in vsako besedo povdarjajoč: »Vidiš, kako si nedosleden! Nisi li bil tudi ti berač, ko si se ženil? Kupčijo si začel z onim malim, ki je bilo last tedanje neveste, pokojne tvoje žene. Kaj bi bil ti danes, da je gojila žena tvoja kot deklica iste nazore, katere gojiš ti danes? To, kar si svoje dni sam storil, kar je bilo na srečo tvojo, šteješ drugim v zločin! To ni pravično!«

Kakor hitro je krenila govorica na to pot, bil je Dolnik v vidni zadregi, kar nervozen je postal. — Ker je bila gola resnica, kar mu je Terezija očitala, res ni vedel, kako bi repliciral. Rešil se pa je iz škripcev navadno s tem, da je naglo odšel z malo kletvico na jeziku. Tako je storil tudi danes.

XI.

»Ne odjenjam, ni je moči, ki bi me v to prisilila!« to je bila maksima Dolniku. In vender je prišla tukaj moč, na katero pa on niti mislil ni. Tudi njemu je bilo usojeno, prepričati se, da se človek ne sme nikdar zareči.

Bolezen uklone najkrepkejšo voljo, uklonila je tudi njega oblastnost. Dober mesec po dogodkih, ravnokar opisanih, jel je Dolnik tožiti o silnem glavobolu. Ker je bil, kakor je mislil, železne trdnosti, na zdravnika niti mislil ni. Vajen je bil kjubovati in tako je menil, da bo tudi zdravje priključoval. Slednjič je vender moral leči. Poslali so po zdravnika. Zdravnikova dijagnoza glasila se je: tifus.

In Ljudmila? Pozabljeni so bili prepiri, pozabljeno, kar je pretrpela, pozabljen začasno celo Ivan. Noč in dan bdela je pri očetu. Vse njeno čustvo prošinjala je jedna sama misel: življenje očeta mojega je v nevarnosti. Kako ji je vtripalo srcé, kadar je vprašala zdravnika: »Kaj se vam zdi danes, gospod doktor?« In če je zmajal z ramama, vlile so se ji gorke solze po lici. Lice njeno kazalo je sledove dušnega in telesnega trpljenja, blede kakor smrt, udrtimi očmi lazila je okolu. In kako se je razradostila, ko ji je zdravnik objavil, da je kriza prestana; veselje to bilo je obilo plačilo otroški požrtvovalnosti njeni.

Ko pa je zdravnik okrevajočemu bolniku pripovedoval o uzorni otroški ljubezni, o blagem srcu Ljudmilinem, zgodilo se je, kar še nikdar, svitla solza za-

svetila je v očesu bolnika. Pozval jo je k sebi: „Ljudmila! pozabi, da si imela očeta, ki ni znal ceniti vrednosti tvoje. Odsle hočem ti biti dober oče, živeti hočem le tvoji sreči! Poljubila sta se in jokala sta oba. Teta Terezija, uzrša lep ta prizor rodbinske zloge in ljubezni, je pa vskliknila, skoro bolj glasno, nego se je spodobilo v sobi bolnika: „O saj sem vedela, da se bo vse dobro izteklo!“

* * *

Ivan in Ljudmila bila sta kmalu mož in žena. Prihajale so jima čestitke od vseh strani. Prišle so čestitat tudi gospe Fertačeva in Zagorčeva, gospodičine Berlizgova in Ferlugova itd. Gnetle so se okolu neveste, ter izrekale sladko-doneča vošila, kakor da bi

bile one prve pospešiteljice srečnega današnjega — dogodka.

Ljudmila se je pa vedla, kakor ji je velevalo plemenito njeno srce: zahvalila se je prav pristrčno vsaki posebej, zakrivši s plaščem krščanske pozabljivosti vse, kar je bilo.

Ivan vplival je na svojega tasta, da je postal uljudnejši in tudi vsem tržanom priljubljenejši.

Le političnih nazorov svojih ni mogel spremeniti: ostal je vse svoje žive dni »star Kranjec«. On ni razumel narodnostne ideje, zato se tudi ni mogel vneti zanjo. Da, svet že tako pelje: ljudje, v katerih so vkoreninjeni stari predsodki ne razumejo mladega sveta in svet ne njih; in tako si ostanejo tuji jeden drugemu. A stvari gredo vender-le svojo naravno pot.

In to je tolažba narodu — našemu!

Stari Olimp v sedanjem času.

Humoreska v distihih; zložil I. Toporiš.

(Konec.)

Stari Ciklop je koval, da zemlja se tresla pod njim je,

Drugi so pili naprej, glasno smijali se vmes,
Njega so zaničevali, kako da boji se Vulkan.

Ta je razbijal močno, menil za one se ni. —

Že se narejal je mrak, že solnce je davno se skrilo,

Vrnil še ni se Vulkan, spat so Ciklopi že šli.

Vstali takoj so Ciklopi, ko dan se je delal na vzhodu

In so v kovačnico šli, večnemu strele kovat.

Ker pa Hefajsta ni bilo v kovačnici, kakor navadno,

Ni jim ljubilo se še delati s trudno roko.

Nekdo Ciklopov si večkrat je kako sekiro naredil,

Ktero potem je skrivaj, kakemu kmetu prodal,

Kupil za tá je denar pijače in tudi tobaka;

Zvit je možiček zelo, Činčara mu je ime.

Danes je tudi naredil sekiro in dal jo učencu,

Da bi jo ta na zemljo nesel in ondi prodal!

Deček jo vzame in gre in nikdo Ciklopov ni vedel,

Kam da je deček odšel. Zunaj začuje se krik,

Jezno prižene Vulkan v kovačnico dečka za lase,

Kteri je jokal, tarnal. Trdno drži ga Vulkan,

Lene zmerjati prične Ciklope, ker delal ni nihče,

Bali so vsi se zelo, ježno je gledal Hefajst.

Največ jih slišati moral je Činčara, kteri je dečka

Gori na zemljo poslal, da bi sekiro prodal.

Delo so zopet pričeli in pridno so strele kovali,

Vse po navadi je šlo, jezen več ni bil Vulkan.

X.

Ura deset je že proč in zdajci odprejo se vrata,

Prvi je vstopil poet, drugi za njim so prišli.

Juno jim pride nasproti, priklonijo vsi se globoko.

Pevce nebeški prične pesem — ki zložil jo je

Deklamovati lepo, dopala je zbranim bogovom.

Juno zahvali se mu — sanje spolnile so se!

Sedejo k krasno pregrnjeni mizi bogovi, boginje,

Bili so Mars in Kvirin, tudi Apolo, Merkur,

Venus, Minerva, Dijana in drugih obilno število,

Kteri so tudi prišli, vošit kraljici neba.

Mnogo je v kuhinji Heba imela opravka z jedili,

Večkrat je morala v klet rujnega vinca iskat.

Pesmi vesele bogovi, boginje pojejo Junoni,

Ktere prelepi obraz vedno na smeh se drži.

Vino dolensko razveže polagoma zbranim jezike.

V lepi dvorani nastal tudi obilen je šum.

Jupiter moškim je pravil, da gledal je zutraj na Kavkaz,

Kaj da počne Prometej, ki je na skalah nabit.

»Dober je tvoj daljnogled, Apolo, natanko sem videl.«

Jupiter večni prične, »videl sem vse pred seboj.

Čudno se vender mi zdi, da danes še živ je Prometej,
 Skoraj bi prej ne verjel, da je tako trdoživ!
 Kmalu bo dušo lopov podzemskemu kralju izročil,⁶
 Jupiter govor konča. Vstane nebeški poet;
 Dolge popravi lase si in pravi bogovom tako-le:
 „Jupiter, večni vladar! tvoja je zemlja, nebo!
 Tebe razžalil je tat, ker strelo ognjeno ukral je,
 Ogenj izročil ljudem, ti si ga že kaznoval,
 Vender premajhna se zdi mi ta kazen za tako pregreho
 Jaz bi trpinčil ga še! prošim, izroči mi ga:
 Koj se na Kavkaz podam in ondi lopova poiščem;
 Lok in puščice ostre vzamem gotovo seboj,
 Z njimi bom streljal lopova, počasi izdihnili bo dušo!⁶
 Reče in sede na stol, dolge popravi lase.
 Govor užalil zelo je Dijano, Apolona sestro,
 Da je Apolo nje brat, katerega ljubi čez vse,
 Tak krvolok, da za grozne reči se vladarju ponuja.
 Dvigne se zdajci Merkúr, prosi vladarja neba,
 Naj mu dovoli, da sme i on govoriti bogovom.
 Oče dovoli mu to, Hermes svoj govor prične:
 »Jupiter! zbrani bogovi in boginje, kateri prišli ste
 Vošit kraljici neba, čujte moj govor tedaj!
 Kar je Apolo govoril, to meni se zdi še premalo,
 Čuj me, mogočni vladar, večna je tvoja oblast!
 Spolni mi željo, da nikdar ne bode umrl Prometej,
 Vedno naj ondi visi in se za greh pokori.
 Orla tje pošlji vsak dan, ki bode mu prsa raztrgal,
 Snedel osrčje iz njih, ktero bi novo vsak dan
 Rastlo lopovu, ki tebe je Jupiter večni razžalil.
 Mislim, da vsem je to všeč, stori to, neba vladar!⁶
 Hermes ni sedel na stol, on čakal je volje kraljeve,
 V sobi nastane zdaj šum, — Jupiter mir zapové:
 „Dobro govoril si ti, moj zvesti poslanec nebeški,
 Meni ugaja nasvêt, spolni naj želja se ti!

Vendar pustimo to reč in druge reči govorimo,
 Danes vesel naj bo dan, moje Junone je god!⁶
 Zdaj se pričelo je pravo veselje v dvorani Olimpa,
 Glasen razlega se smeh, kupic prelepih ženket,
 Lepo je peval Apolo in petje je spremljal s kitaro,
 Ko se naredil je mrak, vsak se podal je domov.

XII.

Grozne je muke trpel na Kavkaza skalah Prometej,
 Tužno je tam zdihoval, vse je bogove preklel. —
 Luna srebrna blede, na vzhod se pripelje Avrora,
 Jezno jo gleda lopov, solnca se namreč je bal,
 Ktero ga bode pripekalo močno od zore do mraka,
 Zdajci zapazi, o strah! — v žilah zastane mu kri —
 Orla, ki krožil nad njim je in ostro je gledal na skalo;
 Močno kriči Prometej, da bi odpodil počast,
 Orel ne zmeni za krik se in hitro spusti se na skalo,
 Kjer je pribit bil lopov, kateri se tresel je ves.
 Zdaj proti njemu zleti in trgati prsa prične mu
 Strašno trpi Prometej, nihče ne čuje ga tu,
 Kri iz raztrganih prs mu lije po truplu na zemljo.
 Orel osrčje mu sné, vzdigne visoko se v zrak,
 Leta po sinjih višavah in kmalu priplava k očetu,
 Kralju zemljé in neba. Živel je še Prometej.
 Čudil se tat je zelo, ker prsi so zopet mu zrastle,
 Zdrav je bil kakor poprej, čutil ni več bolečin.
 Orel je hodil še vedno, osrčje vsak dan mu je snedel.
 Strašno trpi Prometej, nihče ne čuje ga tu! —

Mislil ni prej Prometej, da Jupiter bode ga kaznil,
 Revež se je goljufal, bil je zelo kaznovan!
 Jupiter vladal je še bogove nebеса in zemljo,
 Upala Juno ni več vlade dobiti v roke!

Da sem suh.

(Poleg Preširna.)

Žalostna komu nežnana je resnica, da sem suh,
 V ustih mojih vedna, sama govorica, da sem suh!
 Vé že noč, ki bitko sliši vzdihovati me brez kroka,
 Vé že svitla zarja, dneva porodnica, da sem suh;
 Vé že jutro, ve že poldne, ve že mračni hlad večera
 Tiho tožbo tužnokislega mi lica, da sem suh,
 Stenam mojega že stana, mirni je samoti znano,

Tudi že krčmarjem mesta ni novica, da sem suh.
 Ve že grozno željno ter vse osušelo moje grlo,
 Ve kraj mene prazna steklenica, da sem suh,
 Ve že i čemerne mi žepa žalostna praznina,
 Ve že vanj mi stezajoča se ročica, da sem suh:
 Ve že vsaka, vsaka stvar, kar slišati od mene hoče,
 A verjeti noče očeva mošnjica, da sem suh.

Tiče mleko.

Zmes.

Spisal Zložov Tužen.

I.

Slove za iskrenega Slovenca. Če mu o priliki ne pokadiš, ne zdi se mu.

A dete v zibeli mu zacvrčava blaženo nemščino, hči mu strmi v brezdnó germanstva i sin mu družno s cimberskimi brati česti preslavne Tevtone.

II.

Kako se nosi! Kako stopa! Kako dviga glavo! Čemu li?

V kleščah, ne mogoč z lepa ubraniti se, dal je — bogataš — sinoč za narodno svrho nekoliko cvenka; a drži se, kakor bi bil ohranil propada cel svet.

III.

Rodoljubne besede mu hite iz ust. Bogat je, kolikor v naših krajih ne mnog.

A približaš se mu s puščico za narodne namene, nakiseli se mu lice kakor bi grizel pusto zeleno jabolko.

Živ ogenj mu plameni z jezika, a v srci ni niti mrtve iskrice.

IV.

Gospodične, hčere vrlih naših roditeljev, stopkajo po ulicah. Cvrče trdo nemščino, drže se prešerno ter ozirajo se samozavestno.

Zaslepele jarebičice, maloumne stvarčice! Ne vedo, kako se ubožice rogajo same sebi.

Smejal bi se jim človek na glas, če bi ne bilo toliko žalostno.

V.

»Ljubi bližnjika svojega kakor sam sebe!«

Drugi dan:

»Ne morem, gospod, prav res ne morem. Letina je slaba, sadja ni. Uže davki me letos hudo moré. Če bi me dobrotljivo še malo počakali —«

Solza se mu sveti v očesu.

»Ni obrestij mi ne plačuješ, kedar treba... Za mesec dnij vrneš mi vse, ali — napnem tožbo!«

VI.

»Umrí je gospod. Ostavil je — kuharici — mnogo mnogo tisočev. Bogat je bil, zelo bogat.«

Ni-li — živoč — nikoli zazrl lačnega ali žejnega ali slabo opravljenega siromaka?

VII.

»Sinoč nov boj. Kričalo se je, klelo, tolklo, kakor tuli samo hudičeva zmes. Sin premehke matere i presvetnega ôče — znan je vsem — hrnel je kakor rjoveč divjak... Imovina, lepota, moč... rabijo mu samo v večno smrt, v ogenj, v pekel...«

Mati spredaj ihti... oča v zadnjih klopéh kolne... sin poleg duri se smeje...

VIII.

»H krstu?«

»H krstu, gospod!«

»Čije dete?«

»Méljeve Franice. Koliko je prebila in prežalovala v teh dneh. Mati se ne meni zánjo, oča jo je zapodil — na tujem dômi vsprejeli so jo z nevoljo, ubožico!«

»Prosi Vas, prav srčno prosi, da bi je nazvali Marico: bode jej v tolažilo.

»Nezakonsk otrok — Maruša!«

Tužna stvarca! Jedva rojeno, že trpiš.

IX.

»Jaz ubožca kar videti ne morem«, govori trdosrčnež.

»Jaz tudi ne«, govori ljudomila duša.

On jih podi s praga, ta jim utira solze.

(Dalje prihodnjité.)

Pri spovedi.

Hudó pregrešil, praviš,
Da sem se nad tebój,
Ker gorko sem poljubljaj
Obrazec cvetni tvoj.

A krivd na vesti teh se
Imeti ne bojim,
Na dan tisoč in tisoč
Teh grehov rad storim.

Obtožim pa se tebi
Skesan jih, o deklè,
Ti odpustiš mi rada
In še poljubiš mè.

Poljuboljub.

Izgovor.

Vojak, ki bi moral stati pri topu na straži, odšel je v bližnjo gostilno. Ko ga stotnik zasledi v gostilni, ter ga ostro pokara, zakaj je zapustil top, odvrne mu ravnodušno:

»Nič se ne jezite, gospod stotnik! Predno sem zapustil top, potežkal sem ga ter se uveril, da ga dva moža ne moreta odnesti, ako jih pa pride več, ga itak ne morem ubraniti.«

Pomirljivo izvestje.

Potnik dal se je prepeljati čez valovito reko ter mejpotoma boječe vprašal veslarja:

»Ali je že kdo izginil v valovih te reke?«

»Še nikdar nobeden!« odvrne mu veslar. »Pred enim mesecem je sicer utonil tu moj brat, a smo ga prihodnji dan takoj zopet dobili.«

Sredstvo.

Nek bolnik tožil je zdravniku, da ne more ležati, niti stati, niti sedeti.

»Poskusite se obesiti«, odvrne mu zdravnik.

Škoda.

Zdravnik naročil je bolnici, naj izpije vsako uro po jedno žlico.

»To bi bilo škoda!« odvrne bolnica, »kajti moje žlice so srebrne.«

Zlata resnica.

Kdor druge zatira, bode zatrt.

Zdravnikov svet.

Kmet prišel je k zdravniku ter ga prosil, da bi mu kako zdravilo zapisal.

»Kaj vam pa je?« vpraša ga zdravnik.

»Nič mi ni kaj dobro,« odvrne mu kmet.

»Kje vas pa boli?«

»Tu,« reče kmet položivši roko na prsi. »Tu me boli, ako se primem.«

»Pa se nikar ondi ne primite.«

»Saj je res! Hvala lepa!« zahvali se kmet, ter poljubivši zdravniku roko, odide.

Več oči več vidi.

Šaljivec povabil je celo tolpo prijateljev na obed, a jim serviral samo jeden krožnik jedij. Ko ga nekdo izmed najintimnejših prijateljev njegovih opozori na to, odgovori mu šaljivec:

»Sedaj pa že vidim, da pregovor: več oči več vidi, neresničen; kajti ko bi bil resničen, morali bi videti več krožnikov in dovolj jedij.«

Nenavadno poročilo.

V malem mestu v Nemčiji obsojen je bil nekdo na smrt na vislicah. Ker je obsojenec nekaj dni pred obešanjem zbolel, izročili so ga zdravniku v skrb, da ga ozdravi. Ko se zdravniku posreči po nekolikih dneh ozdraviti obsojenca, sporoči sodišču tako-le:

»Obsojenec N. N. se lahko, brez da bi škodovalo njegovemu zdravju, sedaj obesi.«

Čudno.

»Pri nas v gorah je več mož, ki imajo že nad devetdeset let, da-si ni nobenega zdravnika, ni li to čudno?« pripovedoval je nek Gorjanec Ljubljancu.

»Pri nas v Ljubljani pa je mnogo zdravnikov, a tudi več ljudi v tej starosti, ni-li to še čudneje?«

V noči.

Trgovec ležal je neko noč brez spanja v postelji, kar ga na mah opozori rožljanje ključev. Pozorno se obrne ter vidi v stranski sobi tatu, ki je poskušal odpreti blagajnico njegovo.

Vsakemu bi bilo v tem položaji tesno pri srci, trgovec pa se začne brezbrizno in glasno smejati. Tat čuvši smeh, obstoji ter posluša: trgovec pa se smeje vedno glasneje. Začuden in preplašen vpraša naposled tat trgovca, čemu se smeje.

»Kaj bi se ne smejal?« odvrne trgovec, »ko vidim vas, tepca, ki se razpostavljate nevarnosti, da vas zasledi sodnija, ker se splazite z napačnim ključem v noči k mojej blagajnici, v kateri jaz pri najlepšem dnevu in s pravim ključem ničesa ne najdem!«

Vprašanje.

„Prijatelj! Kadar se učiš, vselej imaš posodo pi-
jače na mizi pred saboj, tako da res ne vem ali zato
piješ, ker studiraš; ali zato studiraš, ker piješ!“

Nevarno razsajanje.

„Mož, idiva domov! dejala je na plesu žena svo-
jemu možu.

„Kaj ti pride na misel, da sedaj domov siliš, ko
se je vender še le najlepše pričelo!“

„To me ne briga; jaz hočem, da greva domov.“

„Naj se zgodi tvoja volja.“

„Prijatelj, ali se res bojiš svoje žene, da jej vse
dovoliš?“ opozori ga prisotni prijatelj.

„Svoje žene, da bi se bal? Kaj še! Bojim se le
njenega razsajanja.“

Pogovor.

Trobec: »Ali si čital oni dan v »Slov. Narodu«
ganljivi životopis slovenskega virtuoza na Contra-Basu,
Blaža Fišer-ja na Dunaji, kako se je vsled svojega ge-
nija vspel do umetniške veljave, akoravno stariši nje-
govega poklica nikakor neso spoznali?«

Piskač: »Niso spoznali ne; saj so ga dali krstiti
na ime Blas-ius, a on postal je Streich-ius.« Š.

Naše figure.

(S Kitajskega prinesel King-Fu-Tao.)

1.

Kakor veli gospodar, tako se ugibljejo hlapci;
Ti pa kot senca storiš tisto, kar hlapci velé.

2.

Kakor si vaju bil prej komisu dajati ukaze
Rad bi veleval zdaj nam, toda mi nismo komis.

3.

Ako nemčurstvo stebre ima tebi enake,
Kmalo njih slava pri nas bo ogorela za zmer.

4.

Kaj bi že ti bil, če le bi zgoraj te zmer ne prezrli!
Zdaj cigane samo in pa župane brzdaš.

5.

Modro napravil je Bog, da noža ni v roke ti stisnil,
Kajti brez pipca že kmeta olupiš na meh.

6.

Jaz bi najraje proces s smrtjo izročil ti v roke,
Potlej gotovo živim, dokler se svet ne podré.

7.

Nehaj, oj nehaj vender s paragrafi se revež igrati!
Hieroglifi so ti zdavna postali že vsi.

8.

Blagor človeštvu, kadar bo tak Eskulap mu zadostil,
Kakor si ti, ker tedaj balo se smrti ne bo.

9.

»Auskunfts-bureau« je v primeri s teboj le revež neveden,
Kaj da se jutri zgodi, ti nam že danes zbrbraš.

10.

Sveto življenje gorko priporočáš v propovedih svojih,
Za-se izvajaš svetost, vender le bolj od sveta.

11.

Ktera ovira te stvar, da ne zlezeš še v topli zapeček?
Bo li res putika te morala spravit nanj.

12.

Misliš, da Temida bi po tebi zares se jokala,
Ako bi mlajšim močem trhle umaknil kosti?

13.

Rad bi pokazal, da kri se ti plava po žilah preliwa,
Toda za vrat prehudo te manihejci drže.

14.

Ako za truplo samo treh zrezkov enkrat potrebuješ,
Koliko še le bi duh trebal primernih jedi!

15.

Skoraj da polž bi te že prekosil v hitrosti, s katero
Praskaš — nikomur v korist — svoje številke potan.

16.

Z veliko mero sicer ni umeril ti stvarnik postave,
Vender jeziček ti dolg za velikane je tri.

17.

Kakor bi kolec imel v hrbtu, se po mestu prenašaš,
Plašček pa se ti vrti, kakor mu veter veli.

18.

Terno zadela zares je kazina, ko tebe je na-se
Zvlekla — z dišečo jo boš pipo zdaj parfumoval.

19.

Da-si se vedeš tako, kot nemška omika velewa
Škodilo ne bi, če bi malo olužil te kdo.

20.

Vsaka ti stvar je že dobra dovolj, da se takoj razpričkaš,
Sploh brez prepira, ne vem, če bi ti živel tri dni.

21.

Vihaš prevzetno svoj nos, kot imel bi sveta polovico;
Škoda, da vemo od kod si se pridrskal med nas.

22.

Res, da postavo imaš kot drugi možaki na sveti;
Kadar pa usta odpreš, Eva si skozi in skoz.

23.

Muhe politiki vsi proti tebi so; — v celem življenji
Toliko ne razdero modrih kot ti en večer.

24.

Da si rodu pragermanskega, rad ti verujem, saj vem da
Oče s slovensko te je brezovko molit' učil.

25.

Ker nehvaležni te rod slovenski za pašo ni maral,
Pa si od srda jo ubral lizat nemčurjem pete.

26.

Vedno grdiš deželo in nas z nesnažnim jezikom,
Žganci slovenski pa le v tek ti kot volku gredo.

27.

Velik si lovec zares pred gospodom, da ni ti ga para,
Toda s smolo nihče zajca ustrelil še ni.

28.

Moliš in križaš se rad in kolneš kot da bi orehe
Klatil; nebesom menda s tem in peklu zadostiš.

29.

Kakor kak leksikon veš od vsacega, kaj je in kakšen,
Dej, pa povej nam enkrat tudi še, kaj da si ti.

30.

Če orleanska bila devica je tebi podobna,
Čudno pač ni, če strahu bežal sovrag je pred njo.

Ko bi imel.

V neki vasi pride razbojnik pred hišo nekega
učitelja, kateri je rad gledal v glažek in zahteva od
njega denarjev. Učitelj vstane, odpre vrata in mu reče
mirno: „Dragi, ko bi jaz imel denar, ne bil bi doma,
nego bi sedel v gostilni.“

Iz šole.

Nek gimnazijski profesor vpraša nekoč:
„Kdo vam med starimi Grki najbolj ugaja?“
Dijak: „Krasna Helena.“

Prijetno učenje.

Ne znam pisati.

Oče: „Zapiši si nauke, katere dobiš od roditeljev svojih in učiteljev, dobro v srce!“

Sin: „Ali dragi oče, kako pa naj si je zapišem, ko pisati ne znam?“

Dan se je podaljšal.

Učitelj: „Koliko ur ima dan?“

Učenec: „Petindvajset.“

Učitelj: „Petindvajset? Kako to?“

Učenec: „Saj ste prej rekli, da se je zdaj dan za jedno uro podaljšal.“

Najpotrebnejši zakrament.

Župnik: „Povej mi, Marijca, kateri je najpotrebnejši zakrament?“

Nevesta: „Meni je pač najpotrebnejši zakrament zakon.“

Tepec.

Dva gospoda se srečata v ozkej ulici, a nihče se noče ogniti drugemu, na kar jeden svojeglavno zakriči: „Tepcu se jaz ne ognem!“

„Jaz pa!“ odgovori drugi smejoč, ter se mu ogne.

Slabi časi.

Trebuh.

(Postna pridiga v pustnej obliki.)

Slavna gospoda!

Hotel sem vas prositi, da bi se odkrili — ali — ker ste že prej vedeli, da bi vas kaj tacega prosil, ste že sami ob sebi to storili. Prav je, da že naprej moje

želje spolnite, to se imenuje ubogljivost; to je prava disciplina! In prav je, da smo odkriti pred tako imenitno osebo. On je mogočen gospod, on zahteva vsak dan svoj davek, — vender različno; pri premožnih hoče biti bolje postrežen, kar pa pri revnih zadovoli se z »oblicami« in sokom. Pri premožnih tirja navadno trikrat, tudi štirikrat na dan

Rihtе vse sorte

Paste in torte

in raznih dragih jedil in pijač — ki sem jim pa imena že pozabil, pri revnih zadovoli se dvakrat, izjemoma jedenkrat na dan. Ker je dandanes večina revnih na svetu in ker ima ta gospod ž njimi tako milost, dolžnost je, da se ž njim nekoliko natančneje seznanimo. Preiskujmo najprvo njegovo ime. Njegovo pravo ime je trebuh ali po domače »lempca«, a ker se imenitni gospodi tako ime posebno lepo ne zdi, dala mu je ime želodec. »Do tretjega gre rado« — pravi pregovor — in tudi tukaj se je ta pregovor uresničil. Hudožni ljudje niso bili samo s temi imeni zadovoljni, zato dodali so nedolžnemu želodcu še tretje ime, namreč v amp. Ni tedaj imeniten ta naš gospod, ki ima toliko imen? Pa ne samo imeniten, ampak tudi čuden je; kako čudno se on spreminja! Reveži navadno imajo majhne trebuhe, vidi se jim lahko skoz — »sveto gor«, premožni imajo srednje in bogatini pa velike trebuhe. Nekateri imajo take trebuhe, kot velike sode, katere komaj pod brado nosijo, mislil bi človek, da vedno prodajajo — »petorali«. Osebito pivovarji, krčmarji, mesarji in peki odlikujejo se s trebui od drugih stanov; skoro vse duri so jim preozke — zato ni čudo, da je Bog preskrbel za take bolezi zdravnika in zdravila. V Gorici pri nas dobi se zdravnik v podobi juda S — —. Le naj poskusi, kdor ima velik trebuh, naj stopi ž njim v akcijo — temu gotovo splahne. Kdor meni ne verjame, naj stopi jeden trenutek v Elizej — Rosenberger, goriški pivovar mu vse osvedoči. — Želodec ali trebuh je neka šibka, slabotna stvar, ki rada pogostoma boleha, treba mu je tedaj zdraviti. Bogatini z velikimi lempami zdravijo ga navadno že v jutro s kakim »bifekom«; bojijo se pa, da bi jim to, kar so povžili v svojega velikana, ne vsahnilo, zalijejo ga brž s kako tekočino, a razumi se, da ne z vodo — pač pa kako drago pijačo, ker voda jim ne vgaja in bi se morda zaredile v njih žabe ali krote. Tudi opoludne mu odračunijo svoj davek in za obresti odškodujejo ga navadno s kakim fazanom. Kako ga nadalje mazilijo in kadijo, bi mi res ne verjeli, ako bi vam vse povedal. Tudi reveži zdravijo tega nikdar sitega gospoda, a po-

vsem na drugačen način, kakor bogatini. V zdravilo mu navadno pripišejo: polento, močnik, „žbrbado“ — da celo „paparot“, a mnogokrat pripišejo mu samo tolažbo

— in ko ga nazadnje s praznim upom vender le ne morejo ukrotiti — stisnejo jedno ali dve luknji pri pasu in — dobro je! —

(Konec prih.)

V tihej noči.

Osobni gardist županov.

Omahljivec.

Lahko noč!

Koncert.

Čudno.

Zdravnik neke bolnice prišel je k večerni viziti ter vprašal vratarja:

„Koliko mrtvih danes?“

„Pet jih je umrlo,“ odgovori vratar.

„Čudno; saj sem zdravila šestim zapisal.“

Domače živali.

Učitelj: „Nacek, naštej mi nekoliko domačih živalij.“

Nacek pomišlja.

Učitelj: „No, takih, ki jih n. pr. vsak dan vidiš doma.“

Nacek: „Mačka, krava, konj, miš, podgana in . . .“

Učitelj: „Le naprej! Saj vem, da veš.“

Nacek: „In — in — ščurki.“

Konfiskacija.

— Pst! — — Zadnja številka »Rogača« je bila — konfiskovana zaradi mojih »Filozofičnih študij«.

Skrivnostni napis.

Priobčil Vinko Lapajne.

CACA.

M. T. ANNA. DANTON ET ADAM

I. P. R. INAE. SENECA.

ITE. N. ARIA. PAGANINI.

DOMINI. POCCO.

DI.

Zagonetke.

V čem sta si mleko in dober pesnik jednaka?

V čem sta si kava in Turek jednaka?

Rešitev »Starinske plošče« v 7. števil. »Rogača«:

„Česar se človek v mladosti uči, to ga pagosto (pogosto) na starost redi.“

Prav sta jo rešila p. n. gg.: Ivan Valenčič, realec v Ljubljani in D. V. Sezún na Rovtarskih kopicah.

P. n. gosp. L. C. na Dunaji: Hvala! Pridejati pa bi morali tudi dotični rešitvi po besedah, kajti Slovenci se tako malo brigajo za svojo književnost, da je le pičlo število onih, ki poznajo dela celo najslavnejših naših mož. Včasih nam ugajajo tudi večje, a najbolj nam ustrežete z majhnimi. Zdravstvujte. — P. n. gosp. M. G., slikar in zlatar v Kozjem: Kakor Vam drago in lažje. Poskusite skoraj.

»Rogač« izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca na celi pól četvorke ter stoji po pošti prejemani celo leto 3 gld. 20 kr., pol leta 1 gld. 60 kr., četrto leta 85 kr.; za Ljubljano celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., četrto leta 80 kr.; izven Avstrije celo leto 4 gld. Posamične številke so po 15 kr. — Naročnino sprejema upravnništvo, dopise pa lastništvo in uredništvo v »Narodni Tiskarni« v Ljubljani. — Tiska »Narodna Tiskarna«.